

Alc 674

Sprawozdanie

Komisji kolejowej o wniosku posła Stanisława Henryka hr. Badeniego w sprawie połączenia linii kolejowej Lwów-Podhajce z linią Stanisławów-Husiatyn w stacji Buczacz.

Wysoki Sejmie!

Po wybudowaniu kolei Lwów-Podhajce mimowoli narzuca się potrzeba jej przedłużenia. Nie podobna bowiem uznać Podhajec za ostateczny cel tej linii, której pełna użyteczność dopiero wtedy wykazaną być może, gdy dokonane zostanie połączenie z innym duktem kolejowym. Wykończenie tej linii dopiero po takim połączeniu otrzyma znamię komunikacyi w pojęciu sieci kolejowej, do której utworzenia kraj od szeregu lat zmierza. Do tego celu niewątpliwie dążyć należy w pierwszym rzędzie przez wykończenie tych obiektów, które przy kolejach ślepych (Sackbahn) — jaką jest linia Lwów-Podhajce, nie mogą spełnić celowego zadania.

Za uzupełnieniem tej linii przez jej przedłużenie i połączenie z koleją transwersalną przemawia żyzność bardzo urodzajnej gleby dwóch gęsto zaludnionych powiatów Podhajce i Buczacz, o wybitnym charakterze rolniczym z dwoma miastami powiatowymi i licznymi przy projektowanym szlaku położonemi ludnemi miejscowościami.

Trudność korzystania z dogodnej i stosunkowo tańszej komunikacyi w kierunku eksportu na zachód, zmniejszyła wydatność pracy a tem samem rozwój dobrobytu ludności, która obecnie ma do walczenia z odległością emporyów zbytu dla swych produktów.

Gdy się przytem zważy, że te dwa powiaty należą do najdalej na wschód wyniesionych, uznać trzeba, że ułatwienie w tym względzie słusznie im się należy. Z połączenia stacyi Podhajce z koleją transwersalną korzystać będzie nietylko ludność zamieszkała przy szlaku projektowanej linii, lecz również szeroka okolica Podhajec ciążąca w swych interesach ku Buczaczowi.

Zgodnie z wnioskodawcą i jego wywodami Komisyja kolejowa wyraża zdanie, że za punkt styczny przy połączeniu wymienionych dwóch linii kolejowych, należy bezwzględnie uważać miasto Buczacz. Buczacz bowiem o zaludnieniu 12.000 mieszkańców jest siedzibą wszystkich władz rządowych i autonomicznych, a tem samem rozliczne stosunki łączą to miasto i powiat z stolicą kraju. Ważnem dla interesów licznej ludności miejskiej i wiejskiej jest niezawodnie skrócenie o 45 klm. przestrzeni dzielącej to centrum powiatowe od stolicy kraju, a to nietylko ze względu na krótszy czasokres jazdy, ale również na jej cenę, która od terażniejszej via Stanisławów o 12% niższą być może.

Ważniejszym jednak motywem dla uznania Buczacza za punkt styczny dla obu torów kolejowych jest znaczenie tego miasta pod względem handlowym. Jest ono bowiem w wschodnio-południowej części kraju bardzo ważnem środowiskiem obrotu produktami rolniczymi wszelkiego rodzaju — a ruch ten z każdym rokiem się zwiększa. Wskutek zamierzonego połączenia dwóch torów dalsze ożywienie tego pocieszającego objawu jest niewątpliwe, a ze względu na wynikające stąd korzyści dla miasta i dla mnogiej ludności.

Komisya kolejowa dla uzasadnienia swego wniosku znajduje znaczne ułatwienie przez zwrócenie uwagi na korzyści, jakie odniesie Skarb państwa przy jego korzystnem załatwieniu.

Kolej Lwów-Podhajce znacznym kosztem państwa w kwocie 19 $\frac{1}{2}$ milionów koron zbudowana, jako kolej ślepa nie może dostarczać dochodów odpowiadających w odsetkach wartości kapitału użytego na budowę. Zadanie to jednak spełnić może i niewątpliwie spełni, gdy zostanie przedłużoną i złączoną z torem, który zadanie jej przeznaczenia uzupełni. Jest to także o tyle łatwiejszem do uzasadnienia, ileże przy znacznie tańszej budowie na równym niemal terenie zamierzonego szlaku kapitał zakładowy przy przeciętnym rozdziale kosztów na całą linię od Lwowa do Buczacza bardzo znacznie się obniży, a to wedle przypuszczalnego obliczenia o 17% na jednym kilometrze. W rachubę wziętą być winna także okoliczność, że obecny tabor mógłby bez trudności obsłużyć przedłużoną linię.

Jako podstawę wyższych dochodów tego duktu kolejowego przedłużonego do Buczacza uważać należy także ruch transitowy, który podnosi rentowność i w tym wypadku również miarodajnym być winien.

Z powyżej przytoczonych powodów Komisya kolejowa uznaje przedłużenie kolei żelaznej Lwów-Podhajce do Buczacza ze wszech stron jako potrzebne i pożyteczne w interesie Państwa kraju i okolicy i wnosi:

Wysoki Sejm uchwalić raczy:

Wzywa się c. k. Rząd, aby gwarantowaną przez Państwo linię kolejową Lwów-Podhajce przedłużył do Buczacza dla połączenia jej w możliwie najkrótszym czasie z koleją transversalną Stanisławów-Husiatyn.

Przewodniczący:
Skotyszewski.

Sprawozdawca:
Vivien.